БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Пәні: «Сапа саласындагы жобалық менеджмент негіздері»
Пән коды: SSZhMN 3204
ББ шифры мен атауы: 6B10111 «Қоғамдық денсаулық»
Оқу сағаты/кредит көлемі: 150 сағат (5 кредит)
Оқу курсы мен семестрі: Курс 3, семестр 5
Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 15 сағат

Шымкент, 2024 ж.

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық " Сапа саласындағы жобалық менеджмент негіздері" жұмыс оқу бағдарламасына сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 15 «10» 06.2024 ж.

Кафедра меңгерушісі

м.ғ.к., доцент _____ Г.Ж. Сарсенбаева

1. Тақырып: Инвестициялық қызметті басқарудың теориялық негіздері

2. Мақсат: Инвестициялық қызметті басқарудың теориялық негіздерін зерделеу инвестициялық жобаларды бағалауды, инвестициялық портфельді басқаруды және тәуекелдерді талдауды қоса алғанда, инвестицияларды тиімді басқаруға қажетті негізгі тұжырымдамалар мен әдістерді түсінуге бағытталған. Негізгі мақсат - негізделген инвестициялық шешімдерді қабылдауға және инвестициялық процесті оңтайландыруға көмектесетін білім мен дағдыларды меңгеру.

3. Тапсырмалар:

1. **Инвестициялық теорияларды талдау:**
   - Портфолио теориясы, капиталды активтерді бағалау моделі (CAPM) және көп өзгермелі талдау моделі (мысалы, Fama-French) сияқты негізгі инвестициялық теорияларды оқып, талдаңыз.
2. **Инвестициялық жобаларды бағалау:**
   - Инвестициялық жобалардың тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін, соның ішінде таза ағымдағы құнын (NPV), ішкі кірістілік нормасын (IRR) және өтелу мерзімін есептеңіз.
3. **Инвестициялық портфельді талдау:**
   - Әртараптандырудың инвестициялық портфельдің тәуекелі мен кірісіне қалай әсер ететінін бағалаңыз. Шарп коэффициентін және басқа өнімділік көрсеткіштерін есептеу үшін нақты деректерді пайдаланыңыз.
4. **Тәуекелдерді және оларды басқаруды зерттеу:**
   - Инвестициялармен байланысты тәуекелдердің негізгі түрлерін (нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел, өтімді тәуекел және т.б.) анықтаңыз және оларды азайту стратегияларын жасаңыз.
5. **Әртүрлі инвестициялық құралдарды салыстыру:**

Инвестициялық құралдардың әртүрлі түрлерін (акциялар, облигациялар, жылжымайтын мүлік, венчурлық капитал және т.б.) олардың тәуекелдері мен кірістілігі тұрғысынан салыстырыңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 1-2 күндер.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Инвестициялардың негізгі теориялары қандай және олар инвестицияларды басқаруға қалай көмектеседі?
2. Ағымдағы таза құн (NPV) және ішкі кірістілік нормасы (IRR) дегеніміз не? Бұл көрсеткіштер инвестициялық жобаларды бағалау үшін қалай қолданылады?
3. Әртараптандыру инвестициялық портфельдегі тәуекелдерді азайтуға қалай көмектеседі? Әртараптандыруды талдау үшін қандай әдістер мен құралдар қолданылады?
4. Инвестициялық тәуекелдердің қандай негізгі түрлері бар және олардың әрқайсысын қалай тиімді басқаруға болады?
5. Инвестициялық құралдар ретінде акциялар мен облигациялардың айырмашылығы неде? Осы құралдардың бірін таңдағанда қандай факторларды ескеру қажет?

6. Инвестициялық портфельдердің тиімділігін бағалаудың негізгі принциптері мен әдістері қандай?

2.1 Тақырып: Бизнесті жоспарлау. Бизнес-жоспардың мазмұны. Бизнес-жоспарды әзірлеу кезінде тауарлар мен нарықтарды таңдау және талдау әдістері.

2. Мақсат: Бизнес-жоспарлауды зерделеу бизнес-жоспарды әзірлеу және талдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған, ол жоспарлаудың негізгі құралы болып табылады және бизнесті басқару. Негізгі мақсат бизнес-жоспардың құрылымы мен мазмұнын, тауарлар мен нарықтарды таңдау және талдау әдістерін түсіну, сондай-ақ негізделген және тиімді бизнес-жоспарды құру үшін қажетті практикалық дағдыларды дамыту болып табылады.

3. Тапсырмалар:

1. **Бизнес-жоспарды әзірлеу:**
   - Негізгі бөлімдерді қамтитын ойдан шығарылған компанияның бизнес-жоспарын жасаңыз: түйіндеме, компанияның сипаттамасы, тауарлар мен қызметтердің сипаттамасы, нарықты талдау, ұйымдық құрылым, маркетингтік стратегия, қаржылық жоспар және болжамдар.
2. **Нарықты талдау:**
   - Таңдалған бизнес-идея үшін мақсатты нарыққа талдау жасаңыз. Талдауға нарық көлемін, тенденцияларды, бәсекелестік ортаны және мақсатты аудиторияны бағалауды қосыңыз.
3. **Тауарлар мен қызметтерді таңдау:**
   - Мақсатты нарық қажеттіліктеріне, бәсекелестік артықшылықтарға және қаржылық мүмкіндіктерге негізделген тауарларды немесе қызметтерді таңдау стратегиясын жасаңыз. Ассортиментті таңдауда қандай факторлар маңызды екенін анықтаңыз.
4. **Нарықты және тауарларды талдау әдістері:**
   - SWOT талдауы, PEST талдауы және Портердің бес күшін талдау сияқты нарықты талдаудың әртүрлі әдістерін зерттеңіз. Нарықтың тартымдылығын және тауарлардың бәсекеге қабілеттілігін бағалау үшін осы әдістерді қолданыңыз.
5. **Қаржылық жоспар:**
   - Бизнес-жоспарыңыздың қаржылық жоспарын жасаңыз, оның ішінде бюджеттеу, кірістер мен шығыстарды болжау, шығынсыздық нүктесін есептеу және қаржылық тәуекелді бағалау.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 2 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Бизнес-жоспардың негізгі бөлімдері және олардың мазмұны қандай? Неліктен осы бөлімдердің әрқайсысы бизнесті табысты жүргізу үшін маңызды?
2. SWOT талдауы дегеніміз не және оны нарықтық мүмкіндіктер мен қауіптерді бағалау үшін қалай пайдалануға болады?
3. Мақсатты нарықты талдау үшін қандай әдістерді қолдануға болады? Бұл әдістер тауарлар мен қызметтерді таңдау бойынша шешім қабылдауға қалай көмектеседі?

4. Тауардың немесе қызметтің бәсекелестік артықшылықтарын қалай анықтауға болады? Өнімді таңдау стратегиясын әзірлеу кезінде қандай факторларды ескеру қажет?

5. Қаржылық жоспар бизнес-жоспарға нені қамтиды? Оның құрамдас бөліктері бизнестің өміршеңдігін бағалауға қалай көмектеседі?

6. Кәсіптің қаржылық жағдайын талдау үшін қандай негізгі көрсеткіштер қолданылады және оларды қалай есептеуге болады?

7. Бәсекелестерді талдау бизнес-жоспарды әзірлеуге және маркетингтік стратегияны қалыптастыруға қалай көмектеседі?

3.1 Тақырып: Инвестициялық жобаның тиімділігі туралы түсінік.

2. Мақсат: Инвестициялық жобаның тиімділігі тұжырымдамасын зерттеудің мақсаты инвестициялық жобалардың өміршеңдігі мен әлеуетті кірістілігін анықтау үшін оларды бағалау және талдау әдістерін түсіну болып табылады. Негізгі міндет кілттерді меңгеру болып табылады негізделген инвестициялық шешімдер қабылдауға, сондай-ақ инвестициялық жобаны жүзеге асырудың тәуекелдері мен пайдасын бағалауға көмектесетін көрсеткіштер мен әдістер.

3.Тапсырмалар:

- **Тиімділіктің негізгі көрсеткіштерін анықтау:**
  - Инвестициялық жобаның таза ағымдағы құны (NPV), ішкі кірістілік нормасы (IRR), өтелу мерзімі және кірістілік индексі сияқты негізгі көрсеткіштерін зерттеп, есептеңіз. Гипотетикалық инвестициялық жобалар үшін есептеулердің мысалдарын дайындаңыз.
- **Тәуекелдерді бағалау:**
  - Негізгі тәуекелдерді (қаржылық, операциялық, нарықтық және т.б.) сәйкестендіруді қоса алғанда, инвестициялық жоба үшін тәуекелдерге талдау жасаңыз және оларды азайту стратегияларын жасаңыз.
- **Сценарийлік талдау:**
  - Бірнеше сценарийлерді (оптимистік, пессимистік және ең ықтимал) қарастыру және негізгі айнымалылардағы өзгерістер жобаның өнімділік көрсеткіштеріне қалай әсер ететінін бағалау арқылы инвестициялық жобаның сценарийлік талдауын жасаңыз.
- **Сезімталдықты талдау:**
  - Жеке факторлардың (мысалы, шығындар немесе кірістер) өзгеруінің негізгі өнімділік көрсеткіштеріне қалай әсер ететінін анықтау үшін инвестициялық жоба үшін сезімталдық талдауын орындаңыз.
- **Баламалы жобаларды бағалау:**
- Қайсысы инвестициялау үшін ең тартымды екенін анықтау үшін негізгі өнімділік көрсеткіштері бойынша бірнеше инвестициялық жобаларды салыстырыңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. Критерийлер орындалуын БӨЖ (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): п. қараңызқосымша 1

6. Тапсыру мерзімдері: 3 күн.

7. Литература: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (сұрақтар):

Ағымдағы таза құн (NPV) дегеніміз не және ол инвестициялық жобаның тиімділігін бағалауға қалай көмектеседі? NPV мәнін қалай түсіндіруге болады?

Ішкі кірістілік нормасы (IRR) қалай есептеледі және ол нені көрсетеді? Бұл көрсеткіштің қандай шектеулері бар?

Жобаның өтелу мерзімі қандай және оның артықшылықтары мен кемшіліктері қандай? Неліктен өтелімділік мерзімі әрқашан тиімділіктің толық көрсеткіші бола бермейді?

Инвестициялық жоба үшін сценарийлік талдау қалай жүргізіледі және әдетте қандай сценарийлер қарастырылады? Сценарийлік талдау нәтижелері шешім қабылдауға қалай көмектеседі?

Сезімталдықты талдау дегеніміз не және оны инвестициялық жобаның сыртқы факторлардың өзгеруіне тұрақтылығын бағалау үшін қалай пайдалануға болады?

Инвестициялық жобаны жүзеге асыру кезінде туындауы мүмкін негізгі тәуекелдер қандай және бұл тәуекелдерді қалай тиімді басқаруға болады?

Бірнеше инвестициялық жобаларды олардың тиімділігін бағалау әдістерін қолдана отырып қалай салыстыруға болады? Мұндай салыстыру кезінде қандай факторларды ескеру қажет?

4.1. Тақырып: Шаруашылық жүргізуші субъектілерді стн бойынша жіктеуовациялық-инвестициялық типке.

2. Мақсат: Шаруашылық жүргізуші субъектілерді инновациялық және инвестициялық типтер бойынша жіктеуді зерттеудің мақсаты инновациялар мен инвестициялар саласындағы әртүрлі тәсілдер мен стратегияларды түсіну болып табылады. Бұл әртүрлі типтерді анықтауды және талдауды қамтиды ұйымдар, олардың инновациялар мен инвестициялық қызметті енгізу тәсілдері, сондай-ақ олардың экономикадағы рөлін және жаңа технологиялар мен өнімдерді жасау қабілетін бағалау.

3. Тапсырмалар :

1. **Шаруашылық жүргізуші субъектілердің типтерін анықтау:**
   - Инновациялық-инвестициялық типтегі кәсіпкерлік субъектілерінің әр түрлі типтерін, мысалы, инновациялық-белсенді, дәстүрлі, стартаптар және басқаларын зерттеңіз. Олардың негізгі сипаттамалары мен айырмашылықтарын сипаттаңыз.
2. **Инновациялар мен инвестициялар стратегияларын талдау:**
   - Әр түрлі типтегі компаниялардың бірнеше мысалын таңдап, олардың инновациялық және инвестициялық стратегияларын талдаңыз. Олардың инновацияларды қалай енгізетінін және инвестицияларды тарту үшін қандай әдістерді қолданатынын бағалаңыз.
3. **Экономикаға әсерін зерттеу:**
   - Шаруашылық жүргізуші субъектілердің әртүрлі типтерінің экономикаға әсерін бағалаңыз. Олардың инновациялық және инвестициялық қызметі салаларды дамытуға және жаңа жұмыс орындарын құруға қалай ықпал ететінін талдаңыз.
4. **Кейс-кезеңдер:**
   - Әр түрлі типтегі компанияларда инновациялар мен инвестициялық жобаларды енгізудің сәтті және сәтсіз мысалдарының жағдайларын талдаңыз. Табыстың негізгі факторлары мен сәтсіздіктердің себептерін анықтаңыз.
5. **Ұсынымдарды әзірлеу:**

Жүргізілген талдау негізінде шаруашылық жүргізуші субъектілердің әр түрлі типтеріне олардың инновациялық және инвестициялық стратегияларын оңтайландыру бойынша ұсыныстар әзірлеу.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 4 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Инновациялық және инвестициялық түрі бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілердің қандай негізгі түрлерін ажыратуға болады? Әрбір түрге қандай айырмашылықтар мен ерекшеліктер тән?
2. Инновациялық белсенді субъектілер (мысалы, технологиялық стартаптар) өздерінің инвестициялық қызметін қалай жүзеге асырады және инновацияларды енгізеді?
3. Дәстүрлі кәсіпорындар өздерінің инновациялық белсенділігін арттыру және инвестицияларды тарту үшін қандай стратегияларды қолдана алады?
4. Стартаптар мен инновациялық компаниялар инвестицияларды қалай тартады және олар үшін ең тән қаржыландыру көздері қандай?
5. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің әртүрлі типтерінің инновациялық және инвестициялық қызметі салалардың экономикалық дамуына және бәсекеге қабілеттілігіне қалай әсер етеді?
6. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің әртүрлі типтері үшін табысты және сәтсіз инновациялық жобаларға қандай мысалдар келтіруге болады? Осы мысалдардан қандай сабақ алуға болады?
7. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің инновациялық және инвестициялық қызметін жақсарту үшін олардың әртүрлі типтеріне қандай ұсыныстар беруге болады?

5.1. Тақырып: Кәсіпкерлік жоба және оның құрылымы. Бағдарламалық қамтамасыз етуді басқару әдісі

2. Мақсат: Кәсіпкерлік жобаны және оның құрылымын, сондай-ақ бағдарламалық қамтамасыз етуді басқару әдісін зерттеудің мақсаты кәсіпкерлік жобаларды әзірлеу, жүзеге асыру және басқару әдістерін меңгеру болып табылады. Бұған құрылымды түсіну кіреді кәсіпкерлік жобаның және жоспарлауды, бақылауды және нәтижелерді бағалауды қоса алғанда, жобаны тиімді басқару үшін бағдарламалық қамтамасыз ету әдісін қолдану.

3. Тапсырмалар:

1. **Кәсіпкерлік жобаның құрылымын әзірлеу:**
   - Жоба идеясы, мақсаттары мен міндеттері, өнімдердің немесе қызметтердің сипаттамасы, нарықты талдау, маркетингтік стратегия, ұйымдық құрылым, қаржылық жоспар және іске асыру жоспары сияқты құрылымның негізгі элементтерін қамтитын кәсіпкерлік жобаның жоспарын жасаңыз.
2. **Кәсіпкерлік жобаларды талдау және бағалау:**
   - Бірнеше кәсіпкерлік жобаларды құрылымы мен іске асырылуы тұрғысынан талдаңыз. Олардың күшті және әлсіз жақтарын бағалаңыз, ықтимал тәуекелдер мен мүмкіндіктерді анықтаңыз.
3. **Бағдарламалық қамтамасыз етуді басқару әдісін қолдану:**
   - Жобаларды басқарудың бағдарламалық әдісін (мысалы, сыни жол әдісі, бағдарламаны бағалау және қайта қарау әдісі) үйреніңіз. Бұл әдісті ресурстарды

жоспарлауды, жоспарлауды және орындалу барысын бақылауды қоса алғанда, әзірленген кәсіпкерлік жобаны басқару үшін қолданыңыз.

4. **Жобаларды басқаруға арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу және пайдалану:**
   - Жобаларды басқарудың әртүрлі бағдарламалық құралдарымен танысыңыз (мысалы, Microsoft Project, Trello, Asana). Тапсырмаларды басқару және орындалу барысын бақылау үшін осы құралдардың бірін пайдаланып жоба жоспарын әзірлеңіз және жүзеге асырыңыз.
5. **Нәтижелерді бағалау және жоспарларды түзету:**

Кәсіпкерлік жобаның табыстылығын бағалау критерийлерін және кестеден немесе бюджеттен ауытқулар болған жағдайда жоспарды түзету әдістерін әзірлеу. Алынған деректер мен тәжірибе негізінде жобаны басқаруды қалай жақсартуға болатынын талдаңыз.

4. Орындалу нысаны/бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 5 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Кәсіпкерлік жобаның құрылымына қандай негізгі элементтер кіреді? Жобаны сәтті жүзеге асыру үшін осы элементтердің әрқайсысы неліктен маңызды?
2. Кәсіпкерлік жобаның өміршеңдігі мен әлеуетін қалай бағалауға болады? Қандай критерийлер мен талдау әдістерін қолдану керек?
3. Жобаларды басқарудың бағдарламалық қамтамасыз ету әдісі дегеніміз не және жобаларды жоспарлау және бақылау үшін қандай әдістер (мысалы, критикалық жол әдісі) қолданылады?
4. Жобаларды басқару бағдарламалық құралын пайдаланудың қандай артықшылықтары бар? Бұл құралдардың қандай мүмкіндіктері мен мүмкіндіктері жобаны басқаруға көмектеседі?
5. Бағдарламалық жасақтама әдісін қолдана отырып, кәсіпкерлік жобаны басқару процесі қандай негізгі кезеңдерді қамтиды? Тапсырмалардың орындалуын қалай бақылауға және ресурстарды басқаруға болады?
6. Кәсіпкерлік жобаның нәтижелерін қалай бағалауға және қажет болған жағдайда жоспарға түзетулер енгізуге болады? Жоспарларды түзету үшін қандай әдістер мен құралдарды қолдануға болады?
7. Кәсіпкерлік жобаны жүзеге асыру барысында қандай типтік тәуекелдер мен проблемалар туындауы мүмкін және оларды қалай тиімді басқаруға болады?

6.1. Тақырып: Жобаны әзірлеу. Алдын алажобаның инвестициялық кезеңі.

2. Мақсат: Жобаны әзірлеуді зерттеудің мақсаты барлық негізгі кезеңдер мен аспектілерді қоса алғанда, жобаны құру, жоспарлау және жүзеге асыру процесін меңгеру болып табылады. Бұл жоба құрылымын түсінуді, жоспарды әзірлеуді, ресурстарды анықтауды, тәуекелдерді басқаруды және нәтижелерді бағалауды қамтиды. Негізгі міндет – жобаны бастапқы идеядан аяғына дейін сәтті аяқтау үшін қажетті дағдыларды меңгеру.

3. Тапсырмалар:

1. **Жобаны сәйкестендіру және анықтау:**

- Жаңа жобаның мақсаттарын, міндеттерін, күтілетін нәтижелерін және негізгі идеясын сипаттай отырып, оның тұжырымдамасын жасаңыз. Жоба қандай мәселелерді шешетінін және қандай құндылық әкелетінін нақтылаңыз.

2. **Жобаның құрылымы мен жоспарын әзірлеу:**
   - Негізгі кезеңдерді, тапсырмаларды, орындалу мерзімдерін, ресурстарды және орындауға жауаптыларды қамтитын егжей-тегжейлі жоба жоспарын жасаңыз. Жоспарды визуализациялау үшін жоспарлау құралдарын (мысалы, Гант диаграммасы) пайдаланыңыз.
3. **Ресурстар мен бюджетті талдау:**
   - Жобаны жүзеге асыру үшін қажетті ресурстарды (қаржылық, адами, материалдық) анықтаңыз және жобаның бюджетін жасаңыз. Ресурстардың қалай бөлінетінін және бюджеттің жұмсалуы қалай бақыланатынын көрсетіңіз.
4. **Тәуекелдерді бағалау және тәуекелдерді басқару стратегияларын әзірлеу:**
   - Жобаға әсер етуі мүмкін ықтимал тәуекелдерге талдау жасаңыз. Оларды азайту үшін стратегиялар мен шараларды әзірлеу. Тәуекелдер туындаған жағдайда іс-қимыл жоспарын сипаттаңыз.
5. **Жобаны басқару және орындалу мониторингі:**
   - Жобаның орындалу барысын бақылау үшін негізгі өнімділік көрсеткіштерін (KPI) анықтаңыз. Тапсырмалардың орындалуы мен қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін есеп беру және бақылау жүйесін әзірлеу.
6. **Нәтижелерді бағалау және талдау:**

   Жоба аяқталғаннан кейін оның нәтижелерін алдын ала белгіленген критерийлер бойынша бағалаңыз. Қол жеткізілген нәтижелерді талдаңыз, жетістіктер мен қиындықтарды анықтаңыз, жоба есебін және процесті жақсарту бойынша ұсыныстарды дайындаңыз.

4. Орындалу нысаны/бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 6 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаны әзірлеу процесі қандай негізгі кезеңдерді қамтиды? Осы кезеңдердің әрқайсысы жобаның сәтті орындалуына қалай әсер етеді?
2. Жобаның мақсаттары мен міндеттерін қалай анықтауға болады? Осы мақсаттарды тұжырымдау және нақтылау үшін қандай әдістерді қолдануға болады?
3. Жоба жоспарына қандай элементтерді қосу керек? Тапсырмалар мен ресурстарды қалай дұрыс бөлуге болады?
4. Жобаның бюджеті қалай жасалады және оның орындалуын қалай бақылауға болады? Бюджеттеудің қандай әдістерін қолдануға болады?
5. Жобадағы тәуекелді талдау дегеніміз не және оны қалай жүргізу керек? Тәуекелдердің қандай негізгі түрлерін ескеру қажет және оларды басқарудың қандай стратегияларын қолдануға болады?
6. Жобаның орындалуын қалай басқаруға және оның орындалу барысын бақылауға болады? Жобаның табыстылығын бағалау үшін қандай негізгі өнімділік көрсеткіштері (KPI) пайдаланылады?

7. Жобаның нәтижелерін бағалау үшін қандай әдістерді қолдануға болады? Жоба аяқталғаннан кейін қиындықтар мен жетістіктерді қалай анықтауға және талдауға болады?

№7.1. Тақырып: Жобаны әзірлеудегі ақпараттық технологиялар. Қолданбалы бағдарламалық құралдар.

2.Мақсат: Жобаны және қолданбалы бағдарламалық құралдарды әзірлеудегі ақпараттық технологияларды зерттеудің мақсаты жобаларды басқарудағы заманауи ақпараттық технологиялар мен бағдарламалық қамтамасыз етудің рөлін түсіну болып табылады. Бұған жобаларды жоспарлау, бақылау, талдау және басқару құралдарын меңгеру, сондай-ақ жобаларды әзірлеу және жеткізу процесінде тиімділік пен өнімділікті арттыру үшін осы технологияларды пайдалану кіреді.

3. Тапсырмалар:

- **Жобаларды басқару құралдарын үйрену:**
  - Жобаларды басқарудың әртүрлі бағдарламалық құралдарымен танысыңыз (мысалы, Microsoft Project, Asana, Trello, Jira). Олардың негізгі функциялары мен мүмкіндіктерін анықтаңыз.
- **Бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып, жобаны әзірлеу:**
  - Таңдалған жобаны басқару бағдарламалық құралын пайдаланып ойдан шығарылған жобаның жоспарын жасаңыз. Жоспарға тапсырмаларды орындау кестесі, ресурстарды бөлу және бюджет сияқты элементтерді қосыңыз.
- **Деректерді визуализациялау құралдарын пайдалану:**
  - Жобаңыз бойынша графиктерді, диаграммаларды және есептерді жасау үшін деректерді визуализациялау құралдарын (мысалы, Microsoft Excel, Tableau, Power BI) пайдаланыңыз. Көрнекіліктің талдау мен шешім қабылдауға қалай көмектесетінін түсіндіріңіз.
- **Бірлесіп жұмыс істеуге арналған бағдарламалық шешімдерді талдау және таңдау:**
  - Бірлескен бағдарламалық қамтамасыз ету шешімдерін (мысалы, Slack, Microsoft Teams, Google Workspace) зерттеңіз және командаңыз үшін ең қолайлысын таңдаңыз. Таңдауды негіздеңіз және таңдалған құрал жобадағы коммуникация мен үйлестіруді қалай жақсартатынын сипаттаңыз.
- **Құжаттарды басқару жүйелерін әзірлеу және пайдалану:**
  - Жобалық құжаттаманы сақтау, ұйымдастыру және ортақ пайдалану үшін құжаттарды басқару жүйесін (мысалы, SharePoint, Google Drive) конфигурациялаңыз. Бұл жүйе құжаттарды тиімді басқаруды қалай қолдайтынын сипаттаңыз.
- **Жобада АТ қолдану тиімділігін бағалау:**
  - Жобаңызда ақпараттық технологияларды пайдаланудың тиімділігін бағалауды жүргізіңіз. Қандай технологиялар ең пайдалы болғанын және қайсысы күткеннен төмен болуы мүмкін екенін анықтаңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 7 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаларды басқару бағдарламалық құралына қандай негізгі мүмкіндіктерді қосу керек? Олар жобаны жоспарлауға және орындауға қалай көмектеседі?
2. Жобаларды басқарудың бағдарламалық жасақтамасы тапсырмаларды орындау кестелерін құруға, ресурстарды бөлуге және бюджетті бақылауға қалай көмектеседі?
3. Деректерді визуализациялаудың әртүрлі құралдарының қандай артықшылықтары мен шектеулері бар? Оларды пайдалану жоба ақпаратын талдауды қалай жақсарта алады?
4. Топтық ынтымақтастық үшін ең қолайлы бағдарламалық құрал шешімін қалай таңдауға болады? Таңдау кезінде қандай факторларды ескеру қажет?
5. Құжаттарды басқару жүйесі жобаны қалай қамтамасыз ете алады және құжаттамамен жұмысты ұйымдастыруды жақсарта алады? Қандай функциялар ең маңызды болып табылады?
6. Жобада ақпараттық технологияларды қолданудың тиімділігін қалай бағалауға болады? Бұл бағалау үшін қандай критерийлерді қолдануға болады?
7. Ақпараттық технологиялар мен қолданбалы бағдарламалық құралдарды пайдалану жобаны басқарудың өнімділігі мен тиімділігіне қалай әсер етеді?

№8.1. Тақырып: Желілікжобаны жоспарлаудағы талдау. Жобаның желілік көрінісі. Желілік модельдерді құру әдістері

2. Мақсат: Жобаны жоспарлаудағы желілік талдауды зерттеудің мақсаты желілік үлгілерді пайдалана отырып, жобаларды тиімді жоспарлау және басқару әдістері мен құралдарын меңгеру болып табылады. Бұл жобаның желілік көрінісін, желілік үлгілерді құру әдістерін түсінуді және оларды тапсырмаларды орындау кестесін және ресурстарды басқаруды оңтайландыру үшін қолдануды қамтиды.

3. Тапсырмалар:

1. **Желілік талдау негіздері:**
   - Шыңдар, түйіндер және тапсырмалар арасындағы байланыстар сияқты желілік талдаудың негізгі түсініктерін біліңіз. Жобаның желілік көрінісі дегеніміз не және ол жобаны басқару үшін қандай артықшылықтар беретінін анықтаңыз.
2. **Жобаның желілік моделін құру:**
   - Желілік талдау әдістерін қолдана отырып, ойдан шығарылған жоба үшін желілік модель жасаңыз. Үлгіге тапсырмалар арасындағы тәуелділіктер, әрбір тапсырманың ұзақтығы және маңызды жол сияқты элементтерді қосыңыз.
3. **Критикалық жол әдісін (CPM) қолдану:**
   - Жобаңыз үшін маңызды жол әдісін қолданыңыз. Сындарлы жолды анықтаңыз, оның ұзақтығын есептеңіз және жобаның жалпы мерзіміне ең көп әсер ететін тапсырмаларды анықтаңыз.
4. **Бағдарламаны бағалау және қайта қарау әдісін (PERT) қолдану:**
   - Тапсырмалардың ықтимал орындалу уақытын бағалау және жобаның аяқталу болжамын жасау үшін PERT әдісін пайдаланыңыз. Тапсырмалардың оптимистік, пессимистік және ықтимал мерзімдерін есептеңіз, сонымен қатар жобаны белгіленген мерзімде аяқтау ықтималдығын анықтаңыз.
5. **Желілік модельді талдау және оңтайландыру:**
   - Қиындықтар мен оңтайландыру мүмкіндіктерін анықтау үшін жасалған желілік модельге талдау жасаңыз. Тапсырмаларды орындау кестесін және ресурстарды басқаруды жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу.

6. **Желілік талдау бағдарламалық құралын пайдалану:**

Желілік талдаудың бағдарламалық құралдарымен танысыңыз (мысалы, Microsoft Project, Primavera). Осы құралдардың бірін пайдаланып жобаңыздың желілік үлгісін жасаңыз және талдаңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 8 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаның желілік көрінісі дегеніміз не және ол қандай негізгі құрамдастарды қамтиды? Ол жобаларды жоспарлауға және басқаруға қалай көмектеседі?
2. Жобалардың желілік үлгілерін құрудың негізгі әдістері қандай? Олардың бір-бірінен айырмашылығы неде және оларды қандай жағдайларда қолданған дұрыс?
3. Критикалық жол әдісі (CPM) дегеніміз не және оны жобаны жоспарлау үшін қалай пайдалануға болады? Сындарлы жолды қалай анықтауға болады және ол неге маңызды?
4. Бағдарламаны бағалау және шолу (PERT) әдісі дегеніміз не және ол жобадағы тапсырмалардың орындалу уақытын бағалау үшін қалай қолданылады? Тапсырмалардың оптимистік, пессимистік және ықтимал мерзімдерін қалай есептеуге болады?
5. Тапсырмаларды орындау кестесін және ресурстарды басқаруды оңтайландыру үшін желілік үлгілерді қалай пайдалануға болады? Талдау мен оңтайландырудың ең тиімді әдістері қандай?
6. Желілік талдау үшін қандай бағдарламалық құралдар қолжетімді және оларды пайдалану жобаны басқаруды қалай жақсартуға болады? Бұл құралдардың қандай мүмкіндіктері ең пайдалы?
7. Желілік үлгілерді жасау және пайдалану кезінде қандай жалпы мәселелер туындауы мүмкін және оларды қалай болдырмауға немесе шешуге болады?

9.1. Тақырып: Күрделі салымдар түсінігі. Салыстырмалы экономикалық тиімділік.

2. Мақсат: Күрделі салымдар ұғымын және олардың салыстырмалы экономикалық тиімділігін зерттеудің мақсаты күрделі салымдардың табиғатын, олардың экономикадағы және кәсіпорындардағы рөлін түсіну, сондай-ақ олардың экономикалық тиімділігін бағалау және салыстыру әдістерін меңгеру болып табылады. Бұған күрделі салымдарға талдау жүргізу, олардың қаржылық нәтижелерге әсерін бағалау және негізделген инвестициялық шешімдер қабылдау мүмкіндігі кіреді.

3. Тапсырмалар:

1. **Күрделі салымдардың анықтамасы:**
   - Күрделі салымдардың сипаттамасы және жіктелуі. Күрделі салымдар дегеніміз не, олардың негізгі түрлері мен мысалдарын анықтаңыз. Жабдықтарға, ғимараттарға, жер учаскелеріне және материалдық емес активтерге салынған инвестициялар сияқты күрделі салымдардың әртүрлі түрлері туралы есеп дайындаңыз.
2. **Күрделі салымдарды бағалау әдістері:**
   - Таза ағымдағы құн (NPV), ішкі кірістілік нормасы (IRR), өтелу мерзімі және кірістілік индексі сияқты күрделі салымдарды бағалау үшін негізгі

көрсеткіштерді есептеңіз. Гипотетикалық жобаларға немесе қолданыстағы инвестициялық ұсыныстарға есептеулер жүргізіңіз.

3. **Экономикалық тиімділікті салыстырмалы талдау:**
   - Тиімділіктің негізгі көрсеткіштері бойынша бірнеше күрделі салымдарды салыстырыңыз. Жобалардың қайсысы экономикалық тұрғыдан тиімді екенін анықтаңыз және өз таңдауыңызды негіздеңіз.
4. **Күрделі салымдардың қаржылық көрсеткіштерге әсерін бағалау:**
   - Күрделі салымдар компанияның кірістілігі, өтімділігі, кірістілігі және қаржылық жағдайы сияқты қаржылық нәтижелеріне қалай әсер ететінін талдаңыз. Күрделі салымдар қаржылық нәтижелерге айтарлықтай әсер еткен мысалдарды қарастырайық.
5. **Күрделі қаржы салымдарының тәуекелдерін талдау:**

   Күрделі салымдармен байланысты негізгі тәуекелдерді анықтау және талдау және оларды азайту стратегияларын әзірлеу. Ықтимал күрделі салымдар үшін тәуекелдерді басқару жоспарын дайындаңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 9 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2**.**

8. Бақылау (мәселелер):

1. Күрделі салымдар дегеніміз не және олардың негізгі түрлері қандай? Неліктен олар компания үшін және жалпы экономика үшін маңызды?
2. Күрделі салымдардың экономикалық тиімділігін бағалау үшін қандай әдістер қолданылады? NPV, IRR және өтелу мерзімі сияқты көрсеткіштер қалай есептеледі?
3. Күрделі салымдарға салыстырмалы талдауды қалай жүргізуге болады? Әртүрлі инвестициялық жобаларды салыстыру кезінде қандай факторлар мен көрсеткіштерді ескеру қажет?
4. Күрделі салымдар компанияның қаржылық нәтижелеріне қалай әсер етеді? Бұл әсерді көрсету үшін қандай мысалдар келтіруге болады?
5. Күрделі салымдарды жүзеге асыру кезінде қандай тәуекелдер туындауы мүмкін және оларды қалай басқаруға болады? Осы тәуекелдерді азайту үшін қандай стратегияларды қолдануға болады?
6. Күрделі салымдардың экономикалық тиімділігін талдау негізінде олардың өміршеңдігі мен тартымдылығын қалай бағалауға болады?
7. Күрделі салымдар туралы шешім қабылдағанда қаржылық көрсеткіштерден басқа қандай қосымша факторларды ескеру қажет?

10.1. Тақырып: Жобаны күнтізбелік жоспарлау. Күнтізбелік жоспарлар және оларды есептеу әдістері. Жобаның желілік кестелеріндегі ресурстарды бөлу. Шектеулі ресурстар. Жобаның ресурстық іске асырылуын талдау.

2. Мақсат : Жобаны жоспарлауды, күнтізбелік жоспарларды есептеу әдістерін, желілік кестелердегі ресурстарды бөлуді, сондай-ақ жобаның ресурстарды іске асыру мүмкіндігін талдауды зерттеудің мақсаты жобадағы уақыт пен ресурстарды тиімді жоспарлауға және басқаруға мүмкіндік беретін процестер мен құралдарды меңгеру болып табылады. Бұл

күнтізбелік жоспарларды құру, тапшы ресурстарды бөлу және қолда бар ресурстарды ескере отырып, жобаның сәтті жүзеге асырылуын қамтамасыз ету принциптерін түсінуді қамтиды.

3. Тапсырмалар:

1. **Жобаның күнтізбелік жоспарын әзірлеу:**
   - Барлық негізгі тапсырмаларды, кезеңдерді және олардың орындалу мерзімдерін қамтитын ойдан шығарылған жобаның күнтізбелік жоспарын жасаңыз. Жоспар тапсырмалар арасындағы уақыт тәуелділіктерін және жобаның жалпы ұзақтығын ескеретініне көз жеткізіңіз.
2. **Күнтізбелік жоспарларды есептеу әдістері:**
   - Күнтізбелік жоспарларды есептеудің әртүрлі әдістерін қолданыңыз, мысалы, критикалық жол әдісі (CPM) және бағдарламаны бағалау және қайта қарау әдісі (PERT). Тапсырмалардың орындалу мерзімдерін, маңызды жолды және жобаны аяқтаудың ықтимал нұсқаларын есептеңіз.
3. **Желілік кестелердегі ресурстарды бөлу:**
   - Ресурстарды бөлу үшін жобаның желілік кестелерін пайдаланыңыз. Тапсырмалар ресурстар бойынша бөлінетін желілік кестені жасаңыз және әрбір тапсырма үшін ресурс жүктемесін есептеңіз.
4. **Шектеулі ресурстарды басқару:**
   - Жобадағы шектеулі ресурстарды қалай тиімді басқаруға болатынын бағалаңыз. Ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін бос уақытты азайту және ресурстарды қайта бөлу үшін ресурстарды пайдалануды оңтайландыру сияқты әдістерді пайдаланыңыз.
5. **Жобаның ресурстық іске асырылуын талдау:**
   - Жобаның ресурстық іске асырылуына талдау жасаңыз. Қолда бар ресурстарды ескере отырып, жобаның қаншалықты мүмкін болатындығын анықтаңыз және ықтимал проблемалар мен ресурстардың жетіспеушілігін жою жоспарын жасаңыз.
6. **Ресурстарды жоспарлау және бөлу үшін бағдарламалық құралды пайдалану:**

   Ресурстарды жоспарлауға және бөлуге арналған бағдарламалық құралдармен танысыңыз (мысалы, Microsoft Project, Primavera). Таңдалған құралдың көмегімен күнтізбелік жоспар мен желілік кестелерді құрыңыз және талдаңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 10 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаны жоспарлау дегеніміз не және кесте қандай негізгі элементтерді қамтиды? Жобаның күнтізбелік жоспарын қалай дұрыс құруға және ұйымдастыруға болады?
2. Күнтізбелік жоспарларды есептеу үшін қандай әдістер қолданылады және критикалық жол (CPM) және PERT әдістері жобаны басқаруға қалай көмектеседі?
3. Жобаның желілік кестелерінде ресурстарды қалай бөлуге болады? Ресурстарды тиімді бөлу үшін қандай принциптер мен құралдарды пайдалануым керек?

4. Шектеулі ресурстарды басқаруда қандай мәселелер туындауы мүмкін және оларды шешу үшін қандай әдістерді қолдануға болады?
5. Жобаның ресурстық орындылығы дегеніміз не және оны қалай талдауға болады? Ресурстарды ескере отырып, жобаның орындылығын бағалау кезінде қандай критерийлерді ескеру қажет?
6. Бағдарламалық жасақтама күнтізбелік жоспарларды құруға және ресурстарды бөлуге қалай көмектесе алады? Жобаларды жоспарлау және басқару үшін бағдарламалық құралдардың қандай мүмкіндіктері ең пайдалы?
7. Жоспарлау және ресурстарды бөлу кезінде қандай жалпы қателіктер жіберілуі мүмкін және оларды қалай болдырмауға болады?

11. 1.Тақырып: Жобалық қаржыландыруды ұйымдастыру. Жобаны қаржыландыру көздері. Қаржыландыру нысандары.

2.Мақсат: Жобалық қаржыландыруды ұйымдастыруды, жобаны қаржыландыру көздерін және қаржыландыру нысандарын зерттеудің мақсаты жобаларды жүзеге асыру үшін қаржылық ресурстарды қамтамасыз етудің әртүрлі тәсілдерін түсіну болып табылады. Бұл қаржыландыруды тарту және басқару әдістерін меңгеруді, сондай-ақ жобаларды қолдау үшін пайдаланылуы мүмкін қаржыландырудың әртүрлі нысандары мен көздерін түсінуді қамтиды.

3. Тапсырмалар:

1. **Жобаны қаржыландыру көздерін зерттеу:**
   - Меншікті капитал, несиелер, венчурлық капитал, гранттар, мемлекеттік қаржыландыру және жеке инвестициялар сияқты жобаларды қаржыландырудың негізгі көздерінің тізімін жасаңыз. Дереккөздердің әрқайсысының артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.
2. **Қаржыландыру нысандарын талдау:**
   - Қаржыландырудың әртүрлі нысандарын, соның ішінде ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді несиелерді, акцияларды, облигацияларды шығаруды, лизингті, краудфандингті және т.б. анықтаңыз және сипаттаңыз. Жобалардың әртүрлі түрлері үшін қаржыландырудың қандай нысандары ең қолайлы екенін және неліктен екенін бағалаңыз.
3. **Жобалық қаржыландыру стратегиясын әзірлеу:**
   - Гипотетикалық жобаны қаржыландыру стратегиясын жасаңыз. Қаржыландырудың қандай көздері мен нысандарын пайдаланатыныңызды көрсетіңіз және жобаның түрін, оның ауқымын және тәуекелін ескере отырып, өз таңдауыңызды негіздеңіз.
4. **Қаржыландыру көздері мен нысандарының тиімділігін бағалау:**
   - Қаржыландырудың әртүрлі көздері мен нысандарының тиімділігін талдау және салыстыру. Капиталдың құны, несиелеу шарттары және жобаның қаржылық күшіне әсері сияқты негізгі қаржылық көрсеткіштерді есептеңіз.
5. **Қаржыландыруды басқару жоспарын әзірлеу:**
   - Бюджетті, қаржыландыру кестесін және қаржылық ресурстарды пайдалануды бақылауды қоса алғанда, жобаны қаржыландыруды басқару жоспарын жасаңыз. Қаржыландыруға байланысты тәуекелдерді қалай басқаратыныңызды көрсетіңіз.
6. **Қаржылық модельдеуді қолдану:**

   Таңдалған қаржыландыру көздері мен нысандарын ескере отырып, жобаңыздың қаржылық үлгісін жасаңыз. Модельді кірістілік, ақша ағындары және кірістілік сияқты қаржылық нәтижелерді болжау үшін пайдаланыңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 11 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаларды қаржыландырудың негізгі көздері қандай және олардың артықшылықтары мен кемшіліктері қандай? Белгілі бір жоба үшін дұрыс қаржыландыру көзін қалай таңдауға болады?
2. Жобаларды қаржыландырудың қандай нысандарын пайдалануға болады? Қаржыландырудың ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді нысандарының айырмашылығы неде? Бұл формалар жобаға қалай әсер етеді?
3. Жобалық қаржыландыру стратегиясын қалай әзірлеуге болады? Қаржыландыру көздері мен нысандарын таңдауда қандай факторларды ескеру қажет?
4. Қаржыландыру көздері мен нысандарының тиімділігін бағалау кезінде қандай негізгі қаржылық көрсеткіштерді ескеру қажет? Капиталдың құнын және басқа да маңызды көрсеткіштерді қалай есептеуге болады?
5. Жобаны қаржыландыруды басқару жоспарын қалай құруға болады? Бұл жоспар қандай элементтерді қамтуы керек және қаржыландырумен байланысты тәуекелдерді қалай басқаруға болады?
6. Қаржылық модельдеу жобалық қаржыландыруды басқаруға қалай көмектесе алады? Қаржылық модельді құру үшін қандай құралдар мен әдістерді қолдануға болады?
7. Қаржыландырудың әртүрлі көздері мен нысандарымен байланысты қандай ықтимал тәуекелдер бар және оларды қалай азайтуға болады?

12.1. Тақырып: Жобаның тиімділігін бағалаудың ақпараттық технологиялары. Ақша қаражаттарының қозғалысы жобаны іске асыру кезіндегі қаражаттар.

2. Мақсат: Жобаның тиімділігін бағалаудың ақпараттық технологияларын зерттеудің және жобаны жүзеге асырудағы ақша ағындарын талдаудың мақсаты жобаның қаржылық нәтижелерін бағалау және талдау үшін қолданылатын әдістер мен құралдарды түсіну болып табылады. Бұған негізгі қаржылық көрсеткіштерді есептеу үшін бағдарламалық қамтамасыз етуді меңгеру, сондай-ақ негізделген инвестициялық шешімдер қабылдау үшін ақша ағындарын талдау әдістерін түсіну кіреді.

3. Тапсырмалар:

1. **Жобаның тиімділігін бағалау үшін ақпараттық технологияларды зерттеу:**
   - Жобаның тиімділігін бағалау үшін қолданылатын әртүрлі бағдарламалық құралдармен және ақпараттық технологиялармен (мысалы, Microsoft Excel, арнайы қаржылық қолданбалар, жобаларды басқару жүйелері) танысыңыз. Осы құралдардың негізгі функцияларын сипаттаңыз.
2. **Негізгі қаржылық көрсеткіштерді есептеу:**
   - Таңдалған бағдарламалық құралды пайдалана отырып, ойдан шығарылған жобаның негізгі қаржылық көрсеткіштерін есептеңіз, мысалы, таза ағымдағы құн (NPV), ішкі кірістілік нормасы (IRR), өтелу мерзімі және кірістілік индексі. Есептеулер нәтижелерімен есеп құрастырыңыз.
3. **Ақша қаражаттарының қозғалысын талдау:**

- Жоба үшін ақша ағындарының болжамын құрыңыз және талдаңыз. Жобаның әртүрлі кезеңдеріндегі ақша қаражаттарының түсімдері мен шығыстарын көрсететін кесте немесе график жасаңыз. Осы ағындардың жобаның қаржылық жағдайына әсерін бағалаңыз.

4. **Жобаның ақша ағындарының өзгеруіне тұрақтылығын бағалау:**
   - Жобаның ақша ағындарының өзгеруіне төзімділігін бағалау үшін стресс-тестілеуді өткізіңіз. Әртүрлі сценарийлердің (мысалы, кірістердің төмендеуі немесе шығындардың артуы) жобаның қаржылық көрсеткіштеріне қалай әсер ететінін талдаңыз.
5. **Ақша ағындарын талдау моделін әзірлеу:**
   - Барлық болжамды кіріс және шығыс ағындарын қоса алғанда, ақша ағындарын талдау үшін қаржылық модель жасаңыз. Модельді әртүрлі сценарийлерді бағалау және қаржылық нәтижелерді болжау үшін пайдаланыңыз.
6. **Ақпараттық технологияларды салыстырмалы талдау:**

   Жобалардың тиімділігін бағалау және ақша ағындарын талдау үшін бірнеше ақпараттық технологиялар мен бағдарламалық шешімдерді салыстырыңыз. Олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін, сондай-ақ қолайлы пайдалану жағдайларын бағалаңыз.

4. Орындалу нысаны /бағалау БӨЖ: Тұсаукесер, баяндама жасау, тест сұрақтарын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): 1-қосымшаны қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: 12 күн.

7. Әдебиет: қосымшаны қараңыз 2

8. Бақылау (мәселелер):

1. Жобаның тиімділігін бағалау үшін қандай ақпараттық технологиялар мен бағдарламалық құралдарды пайдалануға болады? Олардың негізгі функциялары мен артықшылықтары қандай?
2. NPV, IRR, өтелу мерзімі және кірістілік индексі сияқты жобаның тиімділігін бағалау үшін негізгі қаржылық көрсеткіштер қалай есептеледі?
3. Жобаны жүзеге асырудағы ақша ағындары дегеніміз не және оларды қалай талдауға болады? Ақша қаражаттарының қозғалысын болжауға қандай элементтер кіреді?
4. Ақша ағындарының өзгеруіне жобаның тұрақтылығын талдауды қалай жүргізуге болады? Жобаның қаржылық моделін стресс-тестілеу үшін қандай әдістер қолданылады?
5. Ақша қаражаттарының қозғалысын талдау үшін қаржылық модельге қандай негізгі элементтерді енгізу қажет? Мұндай модельді әртүрлі сценарийлерді болжау және бағалау үшін қалай пайдалануға болады?
6. Қаржылық көрсеткіштер мен ақша ағындарын талдаудың ең тиімді бағдарламалары мен құралдары қандай? Олардың ерекшеліктері мен шектеулері қандай?
7. Жобаның тиімділігін бағалау және ақша ағындарын талдау үшін ақпараттық технологияларды пайдалану кезінде қандай қателіктер туындауы мүмкін және оларды қалай болдырмауға болады?

Қосымша № 1

БӨЖ -ге арналған тексеру парағы

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Тақырыптың презентациясы	**Өте жақсы** Бағаға сәйкес : A (95-100%); A- (90-94%)	5 әдебиетті қолдана отырып 20-дан кем емес слайдтар дайындалған. Слайдтар сапалы мазмұнды. Қорғау кезінде терең білім көрсетті. Сұрақтарға толық жауап берді. Презентация берілген мерзімге дейін тапсырылды.
	Жақсы Бағаға сәйкес: B+ (85-89%); B (80-84%); B- (75-79%); C+ (70-74%).	4 әдебиетті қолдана отырып 18-ден кем емес слайдтар дайындаған. Слайдтар сапалы мазмұнды. Қорғау кезінде терең білім көрсетті. Сұрақтарға толық жауап берді, кейбір жауаптарда кемшіліктер жіберді. Презентация берілген мерзімге дейін тапсырылды.
	Қанағаттанарлық Бағаға сәйкес: C (65-69%); C- (60-64%); D+ (55-59%); D (50-54%).	3 әдебиетті қолдана отырып 15-тен кем емес слайдтар дайындаған. Слайдтар сапалы емес. Қорғау кезінде терең білім көрсетпеді. Сұрақтарға толық жауап бермеді, кейбір жауаптарда кемшіліктер жіберді. Презентация берілген мерзімге дейін тапсырылған жоқ.
	Қанағаттанар-лықсыз Бағаға сәйкес: FX (25-49%) F(0-24%)	3 әдебиеттен кем қолдана отырып, 10-нан кем слайдтар дайындаған.Слайдтар сапалы емес. Қорғау кезінде тақырыпты білмейді. Сұрақтарға толық жауап бермеді, кейбір жауаптарда кемшіліктер жіберді. Презентацияны берілген мерзімге дейін тапсырған жоқ.
Баяндама дайындау және қорғау	**Өте жақсы** Бағаға сәйкес : A (95-100%); A- (90-94%)	Баяндама тиянақты жасалған, берілген мерзімге дейін тапсырды. 7 әдебиеттен көп қолданып, 15 парақтан кем болмауы тиіс. Баяндаманың тақырыбына сәйкес суреттер, кестелер көрсетілген. Баяндаманы қорғау кезінде оқымай, өзі айтып берді. Берілген сұрақтарға мүлтіксіз жауап берді.
	Жақсы Бағаға сәйкес: B+ (85-89%); B (80-84%); B- (75-79%); C+ (70-74%).	Баяндама тиянақты жасалған, берілген мерзімге дейін тапсырды. 5 әдебиеттен көп қолданып, 10 парақтан кем болмауы тиіс. Баяндаманың тақырыбына сәйкес суреттер, кестелер көрсетілген. Баяндаманы қорғау кезінде оқымай, өзі айтып берді. Берілген сұрақтарға жауап толық болмады.
	Қанағаттанарлық Бағаға сәйкес: C (65-69%); C- (60-64%); D+ (55-59%) D- (50-54%)	Баяндама тиянақты жасалған, берілген мерзімге дейін тапсырды. 3 әдебиеттен көп қолданып, 8 парақтан кем болмауы тиіс. Баяндаманың тақырыбына сәйкес суреттер, кестелер көрсетілген. Баяндаманы қорғау кезінде оқыды. Берілген сұрақтарға жауап толық болмады.

	Қанағаттанарлықсыз Бағаға сәйкес: FX (25-49%) F(0-24%)	Баяндама тиянақты жасалмаған, берілген мерзімге дейін тапсырмады. Тақырыпқа сәйкес суреттер, кестелер көрсетілмеген. Баяндаманы қорғау кезінде оқыды. Берілген сұрақтарға жауап берген кезде дөрекі қателер жіберді.
Тест тапсырмаларын дайындау	**Өте жақсы** Бағаға сәйкес : A (95-100%); A- (90-94%)	Тест сұрақтары 20 сұрақтан кем болмау керек. Өз уақытысында тапсырылған. Тест сұрақтары мазмұнды, тиянақты жасалған. Дұрыс жауаптары көрсетілген.
	Жақсы Бағаға сәйкес: B+ (85-89%); B (80-84%); B- (75-79%); C+ (70-74%).	Тест сұрақтары 18 сұрақтан кем болмау керек. Өз уақытысында тапсырылған. Тест сұрақтары мазмұнды, тиянақты жасалған. Сұрақтары бір типті емес. Дұрыс жауаптары көрсетілген.
	Қанағаттанарлық Бағаға сәйкес: C (65-69%); C- (60-64%); D+ (55-59%); D- (50-54%).	Тест сұрақтары 15 сұрақтан кем болмау керек. Өз уақытысында тапсырылған. Тест сұрақтары мазмұнды, тиянақты емес. Дұрыс жауаптарының барлығы көрсетілмеген.
	Қанағаттанарлықсыз Бағаға сәйкес: FX (25-49%) F(0-24%)	Тест сұрақтары 10 сұрақтан кем. Өз уақытысында тапсырмаған. Тест сұрақтары мазмұнды, тиянақты жасалмаған. Дұрыс жауаптары көрсетілмеген.

Қосымша № 2

Негізгі әдебиеттер:
Сыздыкова, К. Ш. Менеджмент в здравоохранении [Текст] : учебное пособие / К. Ш. Сыздыкова, А. Р. Рыскулова, Ж. С. Тулебаев. - Алматы : ИП Изд-во "Ақнұр", 2015. - 236 с
Денсаулық сақтаудағы менеджмент [Мәтін] : оқу құралы / М. М. Мұхамбеков. - ; Ресей Халықтар достығы ун-ті мен Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық ун-ті әзірлеген. - Алматы : Эверо, 2014.
Менеджмент және денсаулық сақтауды ұйымдастыру [Текст] : мед. жоғары оқу орындары студенттеріне арналған оқулық / Р. К Биғалиева ; ҚР БҒМ; Қаз.-Ресей мед. ун-ті. - Алматы : Эверо, 2013. - 304 бет.
Қосымша әдебиеттер:
Дәріс кешені. Жобалау-сметалық құжаттаманы және бизнес-жоспарды технологиясы : дәріс кешені. - [б. м.], 2023. - 44 с.
Лекционный комплекс. Разработка проектно-сметной документации и бизнес-плана : лекционный комплекс. - [б. м.], 2023. - 52 с.
Электронды басылымдар:
Проектный менеджмент как инструмент стратегического развития: Учебное пособие. Божко, Л.Л., Сапанова, Р.К. / Рудненский индустриальный институт. - Рудный: РИИ, 2021. - 100 с. - ISBN 978-601-7994-38-9. http://rmebrk.kz/book/1176339
Инвестициялық менеджмент оқу құралы./ Текебаева Г.Д., Егембердиев Р.А. - «Medet Group» ЖШС. Қарағанды, 2020. – 81 бет. https://aknurpress.kz/reader/web/2675
Альтернативті менеджмент: оқу құралы. /Текебаева Г.Д., Каракулов Н.Г., Абдрахманова М.Б. - Караганда. «Medet Group» ЖШС. 2020. - 170 стр. https://aknurpress.kz/reader/web/2673
Проектный менеджмент : Учебно-методический комплекс. / Сост. Р.Е. Косдаулетова. - Караганда: Изд-во КарГУ, 2009. - 88 с. http://rmebrk.kz/book/1142310
Проектный менеджмент : Учебно-методический комплекс дисциплины. / Сост. А.А. Лисенков. - Алматы: КазНТУ, 2008. - 72 с. http://rmebrk.kz/book/23585